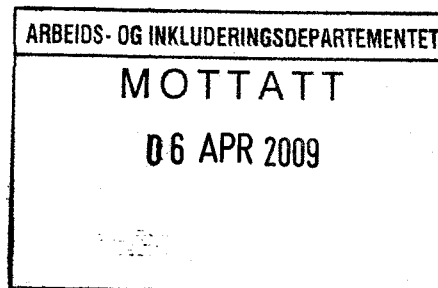

Det Kongelige Arbeids- og inkluderingsdepartement
Arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Deres ref:
200701403-/MS 20.02.2009

Vår ref:
076-OEJ

Arkiv:
30

Dato:
3.4.2009

Høring - forslag om endring av aktivitetsforskriften § 31 tredje ledd og ny bestemmelse om nattarbeid i rammeforskriften

1. Innledning

OLF viser til Arbeids- og inkluderingsdepartementets brev av 20. februar 2009 med forslag til endring av regulering av nattarbeid og krav om enelugar på sokkelen. Høringen er et tillegg til tidligere høring med frist 20. mai 2008. Det vises i denne forbindelse til OLFs uttalelse av samme dato. Våre hovedkommentarer er:

- Forslag til ny bestemmelse om nattarbeid er en oppfølging av tidligere høringsrunde og vi registrerer at flere av forslagene i vår uttalelse ikke har blitt tatt hensyn til. Vi vil imidlertid påpeke at de presiseringer som er gjort i forskriftsteksten gjør bestemmelsen mer forutsigbar. Det er også viktig at det nå slås fast at det er operatøren som må vurdere om det skal gjennomføres nattarbeid ut fra de vilkår og rammer som settes i regelverket og ut fra operatørens ansvar for forsvarlig HMS-nivå.
- Departementet foreslår i ny merknad til aktivitetsforskriften (af) 31 tredje ledd at ved alle planlagte aktiviteter ombord på faste og flyttbare innretninger bør arbeidstakeren ha lugaren alene når de skal sove. Dette kravet om enelugar gjelder samsoving men er nært knyttet til Petroleumstilsynets tolkning av af § 17 om bruk av lugardeling dag/natt. De færreste av innretningene offshore er utformet for å ivareta krav om enelugar ved arbeidstopper. Dersom krav om enelugar ved planlagte aktiviteter opprettholdes vil det kunne kreve store ombygginger eller føre til betydelige inntektstap. Etter OLFs vurdering kan af § 31 tredje ledd ikke benyttes som hjemmelsgrunnlag for en slik innstramming. Vi savner også en konsekvensvurdering. OLF ber derfor om at dagens forskriftstekst forblir uendret.

2. Rammeforskriften § 53 – nattarbeid

Departementet legger til grunn at nattarbeidsreguleringen likevel skal gjelde for arbeidstakere i ledende eller særlig uavhengig stilling. Vi kan ikke se at dette får stor praktisk betydning i og med at det er så få aktuelle stillinger som vil være omfattet av et slikt unntak. Vi har likevel vanskeligheter med å se hvordan denne bestemmelsen kan anvendes i forhold til for eksempel en plattformsjef. Samme begrunnelse for å gi unntak for bestemmelsene om alminnelig arbeidstid, arbeidsfrie perioder med mer gjelder også i forhold til nattarbeid. For å få god sammenheng i regelverket bør derfor unntak for arbeidstakere i ledende eller særlig uavhengig stilling også gis for nattarbeid, tilsvarende som i arbeidsmiljøloven §§ 10-12 (1) og (2).

Kommentarer til enkelte ledd i bestemmelsen:

Ad 1. ledd

Nattarbeid defineres som arbeid mellom kl 23.00 og 06.00 med åpning for avtale som innebærer kl. 00.00 til 07.00. Noen operatører har forskjellig start/slutt for noen skift blant annet for driftpersonell og borepersonell. For å kunne dekke vanlige aktiviteter uten avtaler bør nattarbeid defineres som arbeid mellom kl. 00:00 og 06:00.

Ad 2. ledd

OLF mener det er behov for en noe videre adgang for nattarbeid ved prosjekter. Gjennomføring av enkelte modifikasjonsprosjekter medfører stort press på sengekapasitet ombord, og det kan bli en stor utfordring dersom det blir enda vanskeligere å gjennomføre prosjekter enn hva som er tilfelle i dag.

Ad 4. ledd

Departementet uttaler på side 5 i høringsbrevet at denne bestemmelsen vil gjelde for "helt spesielle situasjoner". Dette er en viktig presisering som også bør komme direkte til uttrykk i merknaden til bestemmelsen.

Når det gjelder tidspunktet for uttak av kompensierende hvile vil vi vise til nylig avsagt dom i Employment Appeal Tribunal i Edinburgh, sak UKEATS/29708/MT. Det er i avnitt 31 gitt uttrykk for at krav til kompensierende hvile i Work Time Regulation 1998 art 24, kan oppfylles ved å tas ut i friperioden etter en offshoreperiode. Art 24 ivaretar også arbeidstidsdirektivet, og samme forståelse bør derfor kunne legges til grunn for norsk sokkel.

Forholdet mellom rammeforskriften og nattarbeid i af § 31 tredje ledd

OLF mener at departementets avklaring gir en riktig beskrivelse av af § 31 tredje ledd. OLF er på denne bakgrunn enig i at bestemmelsen kan bli stående uendret.

3. Af § 31 tredje ledd

Departementet foreslår at dagens veiledningstekst til aktivitetsforskriften (af) § 31 tredje ledd om at arbeidstaker skal sove "normalt alene" tas inn i forskriften, for som det står "å tydeliggjøre bestemmelsen og således sikre en utvikling bort fra samsoving for hele næringen".

Regelteknisk og språklig fremstår forslaget som uklart og lite forutsigbart. Det er prinsipielt betenkelig å opphøye en veiledning til forskriftstekst. Det stilles høyere krav til presisjonsnivået for forskriftstekst enn veiledningstekst. Det benyttes her uttrykk som "sove uforstyrret" og "normalt alene". Dette reiser isolert sett mange spørsmål. Videre er det lite sammenheng mellom ordlyd og uttalelser i høringsbrevet og merknadene til bestemmelsen.

I departementets merknad til bestemmelsen er det uttalt at arbeidstakerne ved all planlagt aktivitet bør ha lugar alene. Eksempelvis kan bemanningsbehovet på en innretning flerdobles under en revisjonsstans og/eller ved en borekampanje. Dette er aktiviteter som er tidsavgrensede og som det er behov for å gjennomføre på kortest mulig tid. I dag løses dette i enkelte tilfeller i kombinasjon med samsoving og bruk av vendbar seng eller lugardeling dag/natt.

I utkastet til merknad fremgår at samsoving nå bare kan gjennomføres i "særlige tilfeller". I departementets høringsbrev (side 3 første avsnitt) gis det videre uttrykk for at de som har behov for samsoving må søke Petroleumstilsynet om unntak, samt at unntak bare kan påregnes i en rimelig overgangsperiode inntil en har fått tid til å gjennomføre nybygg eller ombygging. OLF kan ikke se at af § 31 tredje ledd gir hjemmel for en slik tolkning. Det er prinsipielt betenkelig at spørsmål som kan innebære store investeringer, være kostnadsdrivende og ha betydelige ressursmessige konsekvenser, overlates til skjønnsmessig avgjørelse av Petroleumstilsynet.

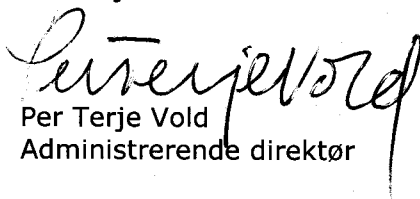
Som det fremgår av spørreundersøkelsen i prosjektet "Risikonivå i norsk petroleumsvirksomhet" er utbredelsen av samsoving på sokkelen relativt liten, men som påpekt nødvendig for bl.a. å løse aktivitetstopper. Hovedtyngden av den samsoving som finner sted, skjer på frivillig basis blant personell som ikke har plager med å samsove. Etter OLFs mening er det ikke grunnlag for å forby samsoving når kravet til nødvendig restitusjon og hvile er ivaretatt.

Som for nattarbeid må det legges til grunn at af § 31 tredje ledd er av overordnet karakter, knyttet til den alminnelige organisering og planlegging av virksomheten. Bestemmelsen kan derfor ikke være et selvstendig grunnlag for håndheving av innretningenes utforming eller danne grunnlag for pålegg (indirekte eller direkte) for krav om ombygging eller nybygg. Krav til innretninger må i sin helhet baseres på innretningsforskriften. Nye krav til utbygging og ombygging må også konsekvensvurderes, ikke bare med hensyn til de konkrete innretninger, men også når det gjelder hvilken betydning endringen i af § 31 tredje ledd kan få for utbygging av marginale felt i fremtiden.

Departementet legger til grunn på side 2 i høringsbrevet at forslaget, som bl.a. skal "sikre en utvikling bort fra samsoving for hele næringen", ikke får store konsekvenser for næringen som helhet. Dette begrunnes med to forhold: For det første, at forslaget samsvarer med Petroleumstilsynets tolkning av bestemmelsen, og for det andre, at det har vært en klar reduksjon i omfanget av samsoving fra 2003 til 2008. Den første begrunnelsen støtter seg utelukkende på Petroleumstilsynets tolkning, som ikke i seg selv kan tas til inntekt for at forslaget ikke får store konsekvenser for næringen. Det er nettopp konsekvensene som har vært gjenstand for omfattende drøftelser (og uenighet) mellom industrien og Petroleumstilsynet. Den andre begrunnelsen viser til at man har en klar utvikling bort fra samsoving. På denne bakgrunn burde det ikke være nødvendig å "tydeliggjøre bestemmelsen" ytterligere.

Departementets forslag er et eksempel på et særnorsk og kostnadsdrivende krav i HMS-regelverket. Regelverket er risikobasert og etter OLFs oppfatning står den risikoreduksjon som oppnås ved denne endringen av af § 31 i misforhold til de kostnadene endringen medfører.

Med vennlig hilsen
OLF Oljeindustriens Landsforening

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Per Terje Vold".

Per Terje Vold
Administrerende direktør

Kopi: Olje- og energidepartementet